

Šolanje na daljavo: 10. 1. 2022

Najprej preverite, če ste pravilno rešili naloge v **delovnem zvezku** na strani **18**.

Rešitve na strani **18**:

1. Naloga

A. **b. zvonik**

B. **c. mošeja**

2. Naloga

DEJAVNOSTI SAMOSTANOV: **nabirali zelišča, prepisovali knjige, molili, imeli knjižnice**

GRADBENIŠTVO PRED 200 LETI ALI KAKŠNA SO BILA NOVA MESTA

Pozdravljeni!

V tej učni uri boste spoznali gradbeništvo pred 200 leti ali kakšna so bila nova mesta.

Snov še dodatno utrdite tako, da rešite naloge v **delovnem zvezku** na strani **19**.

Pri delu uporabljajte **učbenik in zvezek**. Obravnavana snov je na straneh **38** in **39**.

1. Zakaj so v mestih porušili obzidja

Nekoč srednjeveška mesta so se **v novem veku** zelo spremenila. Obzidja so mesto **varovala** pred sovražniki, a tudi **preprečevala širjenje**. Število ljudi je naraščalo, zato so obzidja **porušili**.

Mesta so se širila brez načrtov, prometnih povezav in urejene kanalizacije. Postala so prenaseljena, hrupna in onesnažena.

Priseljenci v mestih so iskali delo v **tovarnah**, ki so pomenile napredek. Število tovarn se je neprestano večalo, nastajale so na obrobju mest.

Nekoč srednjeveška mesta so se zelo spremenila in nekatera mesta so imela že čez milijon prebivalcev. V središčih so bile trgovine, banke, pisarne in sedeži podjetij.

Razlika med bivališči bogatih in revnih je bila ogromna.

Preberi rubriko **ALI VEŠ?** v učbeniku na strani **38**. Koliko prebivalcev ima glavno mesto Slovenije? **Odgovor** mi zaupaj na **uri v živo**.

2. Kako so nekoč živeli v mestih

Četrtni bogatih meščanov so se nahajale v urejenih in čistih ulicah. Živel so v velikih večnadstropnih **meščanskih hišah** z razkošno opremljenimi stanovanji. Grajene so bile iz kamna in opeke, višja nadstropja, kjer so živeli služabniki so bila lesena. Okna so imeli zastekljena.

Bogati so imeli različne sobe, ki so bile razkošno opremljene.

Meščanski srednji sloj so sestavljali zdravniki, uradniki, inženirji, obrtniki, učitelji, lastniki malih tovarn in trgovin. **Hiše** so bile prostorene, urejene in čiste. Nekateri so imeli gospodinjske pomočnice. **Stanovanja** so bila udobna, z oblazinjenim pohištvom, mizami, klopmi in drugimi dodatki.

Hišna pomočnica pripravlja hrano v hiši premožnih meščanov.

Delavci so živeli na obrobju mesta v **delavskih četrtih**. Ulice so bile netlakovane in blatne. Hiše so bile slabo narejene, vlažne, brez kanalizacije in tekoče vode. Stanovanja so bila majhna, pogosto le ena soba za celo družino. Imeli so malo pohištva. Zaradi splošne onesnaženosti so bile polne zajedavcev. Kljub novim gradnjam je bilo premalo stanovanj.

Manchester je bilo prvo industrijsko mesto, fotografija je nastala pred letom 1914.

Najstarejša ohranjena železniška postaja, ki je spremenila tako Manchester kot svet.

Seznani se s težavami mest v nerazvitih delih sveta in preberi opis **Ria de Janeiro** v Braziliji. **Učbenik** stran **39**. Poglej posnetek favele (revna četrt):

https://www.youtube.com/watch?v=Js_7zAaQNfc

V zvezek napišite naslov in prepisite besedilo:

GRADBENIŠTVO PRED 200 LETI ALI KAKŠNA SO BILA NOVA MESTA

Zaradi močnega strelnega orožja (topov) so mestna obzidja izgubila pomen. Obzidja so zato porušili, mnoga so propadla sama. Mesta so se začela širiti izven obzidja zaradi množičnega priseljevanja ljudi, ki so iskali delo v tovarnah.

Na obrobjih mest so rasle tovarne in stanovanjska poslopja za delavce. Mesta so se širila hitro, brez načrtov, prometnih povezav in urejene kanalizacije. V središčih mest so gradili upravne stavbe, banke in trgovine.

Delavci so živeli v posebnih delavskih četrtih, brez kanalizacije in tekoče vode, ulice niso bile tlakovane. Bivali so v majhnih, vlažnih in mrzlih stanovanjih. Dostikrat je številčna družina živela v eni sami sobi. Stranišče je bilo skupno za celo etažo. Kopalnic ni bilo.

Bogati meščani in srednji sloj je živel v posebnih soseskah, s tlakovanimi cestami, urejeno kanalizacijo in vodovodom. Bivali so v lepo urejenih stanovanjskih hišah. Najbogatejši meščani so živeli v velikih, razkošnih vilah.

Za domačo nalogo rešite stran 19 v delovnem zvezku.